

Sludinajumus nem preti:
Jelgawa, Leelaja eelā № 10 un pē
Lantowsta un Wikopa īgeem, Leelaja eelā
№ 7, Helmingska namā, un Rīhgā, J. E.
C. Kapteina īga grahnatu bode, Gelsch-
Rīhgās Leelaja Rehnuinu eelā № 10.

Malka par fludinajumeem :
8 lap. pat sihku rakshu rindian ; pahrtulokschana if sweschahm walobahm
par brihwa.

"Latv. Aw." war apstellet:
Jelgawā: Pee Lankow ūla un Līkopa lgeem, Leelaū celā № 7, Latv. Aw." ekspedīzijā.
Baustā: Steinalga apteekā. Talskōs: J. Hirsch man a lga un h. To wa lga grahm. bode.
Kuldīgā: Her d. Besthorn a lga un Hart m a n a lga grahm. bode. Rīhgā: J. E. C. Kapteina
lga grahm. bode. Ģelži: Rīhg. Leel. skelnīmu celā № 10; Bb. ū. Hādēra brulatawā, Paleijas celā № 3.

Fatmeechui Amies.

70. gada-gahjums.

Gelfch- un ahrsemē: Rudolfa Mlosses lga wiſas ekspedijās. — **Walmeerā:** Trej lga
grabmatu bōdē. — **Walkā:** M. Rudolffa lga grabmatu bōdē. — **Pchterburgā:** vee Pch-
terburgas zeen. Latweſchju draudjes mahzitaja. — **Wes tam:** vee zeen. mahzitajeen —
tilslab **Widsemē**, kā ari **Kursemē**.

Trihskahrtigs brihnumu raditajs muhſu fadſihwē.
(Beigums.)

(Beigum's.)

Tā nu apskatījuschi alkoholu kā apmeerinataju un behdu remdetaju, un atraduschi, ka vienkārši nav vis behdu remdetajš, bet behdu vairotajš, paheresim vis muļķu apzerejuma otro daļu, proti vis to: kā alkohols pēc zilwēka strāhdā kā eelihāfīmotajš jeb preeka dewejs.

Gedomajees, zeenijamo laſitaj', kahdas dſihres, ihpaschi kahſas. Kahſas pa laikam teek, kā mehds fazit, duhſchigi eemests. Bet wiſu us-zihtigalee eemeſteji ir jaunekli. Praſit praſa tſcharkas rokā, lai tik ſaimneeks dod ween un tik dod ween, ta kā ar brihnifchanos jadomā, kahds nelabais teem tur gan war tik daudſ nemt preti! Un beidsot dſer tihri lopina kahrtā. — Ramdehl gan fchē jaunekli tik neschehligi dſer? Redſeet, wiſi dſer tamdehl, lai eeprawitu ſew preezigu, jautru prahu, ka waretu wairak ſmeeklu un joku taiſit, kuri tak kahſas ir waijadjigi. Bits atkal, tahds pabailigs, palehns buhdams, nepadrihſt jaunkundſehm tuwotees, neſajehds ar wiňahm nekahdā lahgā patreektees, patehrſet, nedſ wiňas west us danzi; tamdehl wiňsch eeprawijahs ar brandwiňu, lai buhtu jautrū un nebehdigſ, — un tahds nu wiňsch tad tuwojahs jaunawahm. Bet waj tad nu jauneklis ſawu noluſku panahza, ar brandwiňu ſaprawijees? Waj nu joki un ſmeekli wiňam wedahs labaki? Waj nu ar jaunawahm wiňsch mahk patehrſetees, parotalatees un padangot kā nahkahs un peeklahjahs? Ja, to jau nu wiňsch dara gan; — bet kahdi ir wiňa joki? — Glupji, neweikli, pat beskaunigi, — un ja nu pahrejee kahſneeki ir zaur to gahrdi ſafmihdinati, un wiňi duhſchigi ſmeijahs, tad wiňi neſmeijahs wiſ pahr tahda fareibuscha jaunekla jokeem, bet pahr wiňa neglihlo glupjibu. — Un kaſ nu ſih-nejahs us apeefchanos ar jaunawahm, tad jaſaka, ka tahds ſaprawijees jauneklis nu tehrſe gan it droschi ar jaunawahm, pat wiňas wed rotalaſ un deija, — bet wiňa mehle eet tihdamahs un wiňdamahs, un wiňa kahjas eet lewer-lewereem un lunkur-lunkureem. Un tahds nu grib wehl jaunawahm patiſt?!

Kad mehs skakamees dñihwê tahlač pehz notikumeem, kur brandwihns teek ar to nolułku dñerts, lai preeks rastos, tad tahdu notifumi ne-atrodam wiś wiſai daudz; turpreti tahdu gadijumu mehs waram faskaitit loti daudz, kur zilweks dñer brandwihnu tamdeht, ka wiſch ir preezigs. Bahrt şho leetu gan, kad labi pahrdomâ, newar isbrihnitees ween. Zilweks, kad winam zaur kaut kahdu laimes gadijumu ir tilkū lihg̫ma, preeziga ſirds, dñer brandwihnu! Ja, bet tas tomeht ta ir un ir: Tigratajs dñer, ja winam ar tigrøchanos labi ir weizees, amatneeks eedser, ja tam ir nahzees kahds jauns, eenesigs nolihgums waj pastellejums, ſemkopis eedser, redſedams, ka wina tihrumâ lini brangi aug, un pat ubadisnich eedser par 3 kapeikahm uſ ta preeka, ja winam şhodeen ar ubagofchanu labi weizees. Luhk, kahds eeradums! Un, Deewam şchelot, daudz ir to zilwelu, kas domâ, ka şchis eeradums ejot nepeezeeschama dñihwes waijadſiba! Tam ta waijagot buht, — tas ne-ejot pahrgrosams. — Ak, zif labi tas ir pahrgrosams, ja

til zilwelkam ir wesels prahs, un ja wiwafn netuhkst zeetas gribas us to! Ja mums fchà waj tå kahda kapeika 'enahk pahraf par; muhsu wai-jadibahm, kamdehł tad mums ta tuhlit jahodser? Waj tad nebuhtu dauds jaukaki, ja fcho pahralo kapeiku isleetatu leetderigakå wihsé? — Daschs man warbuht atbildehs: Es nodseru 10 kapeiku nd' reisas; kahdu derigu leetu tad nu es par 10 kapeikahm buhtu warejis nöpirkt? Bet tahds lai man nenem par laumu, kad winam atgahdinu maso reis-as-rehlinu, kur stahw: 2 reis 10=20, 3 reis 10=30 un 10 reis 10 ir jau wihs wesels simts. Bet pat simts kapeikahm jau war nöpirkt itin labu leetu. — Sakeet, waj tas nebuhtu zeenigaki un jaukaki, ja tirgotajs, us ta preela, ka winant ar weikalù bija laimigi isweizees, ne-eetu wis plihtnizá, peepildit sawu galwu ar reibinoscheem dsehree-neem, kur pa laikam saweem 5 lihds 10 rubleem weenä wakarä waijaga apgreestees, bet ja winsch par scheem 5 waj 10 rubleem — kad nu wini tik newaijadfigi un leeki ix — nöpirktos un pahrnestu mahjä fa-wai seewixai brangu, filtu lakatu, waj kahdu zitu skaistu, patihfamu drehbes gabalu, waj leetu? Waj nebuhtu zeenijamaki un jaukaki, ja semkopis par to naudu, ko winsch nodser, nöpirktos kahdu derigu mahjas leetu, un lai ta buhtu dasch'reis pat it masa, neezigo; mahj'turibä jau dauds tahdu leetu nahk preefschä, kas ix pirkamas par neela naudu, un tomehr koti derigas un nepeczeesfhamas, par peem. wihe, kahds schlehr'sahgitis, kahds kaltinsch, iskapschu strihki, lahypia, daschadi walgi un striki, naglas, deguts preefsch firg'leetu fmehr'feschanoś u. t. t. Tod atkal preefsch faimneezes waijadibahm: labi peena trauki, flag-namä kanna preefsch dahrja faknu aplaistischanas, kehka leetas, ik pehz waijadibas un faimnezzibas stahwotla, — weenkahr'shas, bet glihtas galda leetas: schlikwji, naschi, blodas, tehjas trauki, kafijas kanna, masa rokas meeseritis un wehl dauds, dauds zitu tahdu fihku leetu, kuras fapräftigais mahjas tehwä, lai waj pa weenai ween, waretu eegahda-tees par tahm kapeikahm, kuras winsch sà leekas un newaijadfigas no-dser frogä, un zaur to winsch mantotu dauds pateizibas un mihlestibas tai weetä, kur tagad tam daudskahrt jadsird ruhkti, bet, Deewam scheh-sot, pelniti pahrmetumi no seewas puſes, proti: „Ro tu eſi preefsch manis gahdajis? Wiſu tu tik frogä ween noschlahrds! Tu tahds ...! Bet mahjä atkewerojis, tu wehl gribi, lai tew wihs bahtu glihti un smalki — waj sà paſa, n fungam! Kur tew wihs tas ifzellees, kad wiſu glihtumu un smalkumu tu nokluksti pee stoikas galda?!” — Gedoma-jatees ween, ihpaschi juhs, mahj'turi-semkopji,zik dauds patihlamaki un ylinigaki ifskatitos juhsu mahjas buhshanä, ja par tahm kapeikahm, ko par weenu weenigu gadu atdodeet par brandwihsnu waj alu, buhtu pirkas tahdas derigas, fihkas leetinas! Nebuhtu wis schahdä waj tahdä waijadibä jaſkreen us otru mahju — waj pehz feeta, waj sekumee, waj pat pehz firga loka; nebuhtu wis nafis waj skangals tehkarotes weetä jaleetä; nebuhtu wis iffistä loga ruhte ar lupatu wihschki ja-ois-bahsch, waj ar galidinu ja-aifspraida u. t. t.

Zenijamo lafitaj, domaju, ka nu tew esmu rāhdījs deewšgan gaischu bildi no ta, ka alkohols strahdā pēc zilweka ka eelhgsmotajš abeem fungēem farunajahs! Meerti un drošči wiaa ūawus fainmeezibas peenahkumus ispildija un bija drihs ūchē, drihs atkal tur. Wina netik ween abeem fungēem patihlamu eespaidu darija, bet ari jaunajai kundsei waijadseja atſiht, ka wixa loti labi to weetu ispilditu, kuru dakteris preefch winas bija nodomajis. Wina pamirksčkinaja tikai ūwam vihram un lila tam manit, zik loti wixu drauga „iſredsetā“ tai patihfot.

„Kur gan Jahnīš palika, Alwīna? Winſch tak ſoliyahs uſ ūfijū ari nahrt?“ mahie beidsot prassija.

Zik daudfreis Alwine ūcho jautajumu ūew ūlufam nebija likusi preefchā! Bet tagad, kur mahie ūcho jautajumu ūipri bija iſteikuſi, wina atbildeja levni un weegli: „Kur winſch buhš? — Laikam gan ūtallī pēc ūrgeem!“

Mūmā tak ūinam maijadseja teift. Ka ūnogi iau atnahkuſči.

„Wems rat wišam waižojeja leiti, ta fungi juu amahluwī.
Kafija wišam atdiſihs.“

„Es domaju, mom', ka wiſch lihds ſchim ſirgu ſtallī laiku ir
mihlaki pawadijiſ, neka muhſu heedribā; tamdehle atſiħim ari turp-
maki wišu turpat!“

„Ak nè!“ mahte atbiſdeja un peezeħlaħs. „Kungi mani aifbidi-
nahs, ka es pati wišu paſaukſchu. Manā mahjā Jahnis nelad ne-
driħiſt justeeſ paſeminat! Un ſchodeen, fur wiſch ari ir muhſu ze-
miniſch, un fur wiſch tikai no mihelefibaſ un pateižibaſ deeneſineeka
darbu uſaehmees, — ſchodeen tas nepawifam nedriħiſt notiħt! — Jahn-
is ir mans audſchu behrns,“ wiha iſſkaidrodama peelika, „un tik-
keenis un ſtaħi jaunekliſ, ka katra ūhnin iſch ar wišu pee weena galda
war feħdet!“

"To es waru apleezinat," dakteris teiza, kad mahte no istabaš bija išgahjuſi. "Kad es winu ſchodeen ſatiku, tad es nejinaju, kā iſbrihni-tees. Tahdu ſtaltu augumu muhsu laikos nedabon wiſ iſ deenas redset. Es newareju ſawas oziſ no ſchi jaunekla nogreest, un paliku uſ trepehm ſtahwot un ſlatotees, kā wiſch pa zelu uſ muiſchas puſi aifgahja. Gribot waj negribot man gandrihs wiſch bija ja-apſtauſch, eedomajo-tees, zilc weſeli un ſpehzigi ſchi laimiga jaunekla lozelli bija."

jeb preeka dewejs. No wiſa eepreekscheja aprahdijuma wareſi ſtaidri noprast, ka alkohols pee zilweka nedarbojahs wiſ ka preeka dewejs, bet ka preeka un labklahjibas atnehmejs un poſtitajs, — ka miſhfu i hſtais preeks un firdsmeers un labklahjiba ne-atrodahs wiſ tai apstahkli, ka mehs reibinoſchus dſehreenus dſeram, bet ka mehs at-turamees no teem.

Un nu beidsot lai wehl pahrtunajam pahr trefchejado alkohola brihnuma darboschanos muhsu fadishwē, proti pahr to, kā alkohols, parahdahs pee zilwela kā duhschās dewejs. Pa leelakai dalai schi alkohola trefchā ihpaschiba nosvehle fawu lomu krogā. Zik dascham labam warbuht no jums pascheem naw gadijees no kahda dsirdet pehz notikuschas kroga batalas tā salam: „Buht' man wehl weena tscharla wairak bijusi galwā, tad juhs redsetu, kā es winus ispaistu kā sehnallas!“ Bits atkal, redsedams krogā fawu eenaidneku, un islildamees par godigu zilweku, ne-eet wis pats tam launa darit, bet usaizina kahdu otru, lai tas wina weeta to waj nu seleni peekauj, presobo, waj ati eewelk nepatihlamā kildā. Schis ari ir gataws daritajš, bet tikai tad, ja usaizinatajs tam eeprechsch fadod labi brangi „par rāgeem“, t. i. winu labi kreetni fadisrdina, — un tahds nu winsh ir gataws, tuhlit waj pascham wellam pee losas kertees. Schahdus un teem lihdsigus gadijumus is kroga dshwēs mehs waretu pulku pulkeem haraut, kur brandwihsnu aizina talkā par kara beedri. Bet ari ahrpus kroga dshwēs schahdu gadijumu naw retums. Saimneeks eemet „schlempti“, rentes makfat eedams (it ihpaschi tad, ja winam rentes naudas naw, ko makfat), lai nebuhtu bail, ar fungu runajotees; bet fungs, redsedams winu tahdu waren droschīrdigu, un laikam ari ko ja-ostams, parahda, kur durvis, un haimneeks domā: „labi, ka biju cerebees, — zaur to tas kauns naw tik leels, kā kad istrenktu pa durvim ahrā skaidrā galwā esofchu. Bet winsh ne-ceged, kā, ja tam buhtu skaidra galwa, tad fungs to nemas nedslhtu laukā. — Mahjas kalps eemet diwus waj trihs „schlempus“, lai tam buhtu duhscha, kahpt aissgalda un klupt pascham leelojam weprim mugurā, kas jalauj; bet schis joks daschfahrt nobeidsahs ar to, kā wepra sobs ir eerahwiš dñili wagu duhschigajam kalpām zišķā, tamdehk kā schis sawā allā nebehdiā nejehdsa issfargatees. — Zik dauds naw to gadijumu, kur ar brandwihsnu faduhshchojusches eet us leelibaes brauktees un fabrauz kahjahn gahjejus, waj ari vāschi aplausch kalkus, faplehsch sirgu leetas, waj pahrtrenz sirgus! Ar wahrdū sakot: ta duhscha, ko brandwihs eedod, ir tahda duhscha, kas, otrā deenā, kad esī issfirtdis, ar kaunu un nepatihchanu ir janoschehlo; waj nesin zik dauds buhtu dewis, kaut wifs tas nebuhtu notizis. — Mehs lasam daschfahrt laikrafstis, kā tur daschs, ar brandwihsnu pahraf faduhshchojes, ir otru vogalam nositis. Waj gan winsh schahdu breesmu darbu skaidrā prahātā buhtu darijis? Es domaju: hè. Un kad nu tahds issfirgt, — ja, nu gan ir schehl pahr fawu walarejo breesmu darbu un bresmigas hailes, jo nu jau labi finams, kas tewis fagaida: — Sibirijs; bet nu wairs leeta naw labojama. Un tā es jums retu wehl dauds gadijumu pefault, kur zilweks kerahs pee brandwihsna

„Un no Šautiņu sirgu audzinātānās es esmu itin dauds dzirdējis.”
mazhitajš pēsīhmeja.

"Ja, tehws par to koti ruhpejabs," mahjas mahte teiza. "Bet tagad tas buhs zitadi. Kas gan lai kreetnaku sirgu yeedsehruschem fal-pam uftiz! Kur faimneela pascha truhfet, tur waijaga wiſu faimne-
zibu us knapako eerikot. Bet skahde ir, jo Saufinu plawas isdod la-
haklo feonu wrekkis siroem wiſu khini quoqobala."

bato ūenū preechō ūrgeem wiſa ūahim apgabala." Bija iſnahkuſhi pagalma, ūr ūahnis ūkaiftu, bruhnu ūrgu ūee
wirves danzinaja. Kas wiua ſchē pagalma wiſu redſeja, ūr wiſch ar ūawahm gaiſchahm azim ūatru ūrga ūustechanoſ eewehroja, ūr taſ, ihñi un duhſchigi uſſauſdamoſ, ūrga ūtraujumu un pahdroſchibu ūawaldija, un dřihs us weenu, dřihs us otru puſi to groſija, uſſlubinadamoſ, to ūahrtigi un ūeenādi teget, tam bija ja-atsiſhst, ūr pat ūrahſotajſ ſchē ūawu ūudiju wareja noturet. To ari dakteris ūkahs nomanijis. Brihniſamees, wiſch ūawas azis greesa brihſham us jaunelli, brihſham us ūrgu. "Netik ūeen meitai, ari mahtei ūlekaħs buht laimiga roka," wiſch teiza. "Ari wiſai, ūr rahdahs, wiſs labi isdodahs, to ūeen eefahl. Meita un audſchu dehls to wiſlabaki peerahda; war melket taħku ūamehr taħdu jaunelli atraſtu."

Akkal meiteinei fakahpa karstas afinis waigðs. Ka sirga wehrtiba
pehž wina spvekla un skaistuma wehrtejama, to wina gan ari sinaja.
Bet ka ari zilwefus, winu paschu un wehl fahdu, kas pee wiineem pee-
der, ar to paschu meh'auklu mehti, tas winaas lepnib⁹ aifslahra. Ar
farautu peeri wina nogreesahs. Waj mahzitaja kundse warbuht ne-
gribot audellus us bleeka redset? wina prasijs, tai lihdsas eedama.
Wina efot sevifchli schini wasfarä schai sinä loti bagata. Mamma,
ka ari wina pati, pa weenfuligo, garlaisjigo seemu warejuščas dauds
wehrypt. Un wehweris efot ari dweelus un galđ'autus no-audis; efot
daschi pawifam jauni mustuei. Ja nebuhtu pahras apgruhtinajosči,
tad venuote noko vlamokm līdz vīnā krošiem no est un

tad waretu pohr plawahm ihds upes kraßtam no-eet un — —
Jaunā mahzitaja kundse jau bija Alwines toku falehrū ūn flu-
binaja us ahtraku eeschanu. Jo tahlak ta gahja, jo wairak winai pa-
tika. Wina usslatija mahti un meitu ar sawadu zeenibu, kas til pla-
schu fainmeezibū ar tahdu apdomibū un weiklibu prata wadit.
„Mums, no schibis deenaš fahkot, ir wairak jaſa-eetahs, Alwines
jaunkunds,” wina teiza. „Zeru, ka juhs un juhsu mammima ari muhs
drihsumā apzeemoſeet, un tad gribam labi nahburgi buht. Satilfmes
truhlumu mehs daudsreis efam fahpigī fajutuschi; tamdehl no wiſas
ſirds preezajos, ka ſcho nelaimi juhs warefeet atnaemt.”
„Es bihſtos, mahzitaja kundse; apzeemoſchanā mehs efam ne-
weikli,” Alwine atbildeja. „Mehs ne-efam ar to apraduschi; naw ari
wiſa muhsu muhschā preelsch tam laika atlizis. Pee mums ir latrai
ſundai ſaws darbs. Pat ſwehtdeenaš grib houdis un kuſtoni ſawu-
dalu, un mums par to jagahda, ka latrs ari to dabon, kas tam
nahkabs.”

fa pee eeduhfschofchanahs lihdseffa, — het domaju, fa peetiks ari ar scheem minetajeem peemehreem.

Un nu beidsot, kad atskatamees wehl reis us wifu to, kas schai rakstā ir pahrunats pahr brandwihnu kā pahr trihschahrtigu brihnuma lihdseki, mehs wifas tur isteiktahs domas waram faxemt lopā schahdōs ihsōs wahrdōs:

1) Ne wis alkohols ir zilweka apmeerinatajs wina behdās un ne-
baltās deenās, bet stipra pašauschanahs neschaubigā tizibā us to wee-
nigo un ihsteno muhsu behdu remdetaju — us Deewu.

2) Ne wis alkohols ir zilwēkam preeka dewejs, waj preeka wairo-tajš, bet slaidra, tihra firds apsina, uszichtiga, tschalla strahdaschana, un tee augli, kas no uszichtigas strahdaschanas rodahs; tad: fabeedriba un faruna ar labeem, prahligeem un godigeem zilwekeem. — tas ir zil-wēka ihstais preeks.

3) Ne wis alkohols ir zilwekam duhschus dewejs, — jo, kā jan redsejahm, alkohols zilwekam eedod duhschu tik us ne-apdomibahm un pahrsteidsfibahm, kuras winam wehlak ir tuhggi janoschehlo, — bet ta apsina, kā zilweks zenschahs un strahdā preeksch labas leetas, un ari tas, kā winsch stipri patura firdi un prahṭā sawu peenahkumu kā leelu un svehtu usdewumu, — tas tad lai dod zilwekam iħsto duhschu un iſturibū.

Noahrsemehm.

Anglija. Frantschu kara fugi, no Kreewijas us mahjahn braugot, gribot peeturet pee kahdas Anglu osts un tur draudsgigi apfweizinatees. Bet waj tas ari pateesi ta notiks, tas wehl naw sinams, tamdehl ka schihs leetas labad starp Frantschu un Anglu laitralsteem sihwë strihdinsch iszehlees. Pirmee faka: kam mums waijaga ar Angkeem, kureem pret mums arweenu bijusti blehdiga politika, sirfnigi apfweizinatees? Pehdejee atkal atbild: lai Frantschi paleek, kur bijuschi; mehs wirus nemas ne-efam eeluhguschi, un mums naw nekahdas waijadisbas, ar tahdeem balmutehm laktstotees.

Austruma dehl. Ahrsemju laikrafschi ispauduschi sinojumu, ka Turku sultans gribot atzelt Egiptes wihze-kehninu, tamdehl ka tas pa dauds padewees Angleem. — Schi fina, bes schaubischanahs, gan ne- pateesa, bet tomeht ta parahdo, ka starp Angliju un Franziju, austruma dehl, pastahw slepens zihniisch. Franzheem kahdu laiku atpakał bija pahrsvars Egipte, bet Angli tos no turenies issstuhmuschi, un tam-dehl pirmee no wiſas firðs wehlahs atreebtees un sultanu pret fawiem konkurrenteem usmuſinat. To manidami, Angli atkal ar wiſleelako preeku, sur tik ween war, Franzheem spihtè.

Afrika. Slawenais Wahzu majors Wissmann's atkal dwees us Afriku, lai jaundibinatahm Wahzu kolonijahm par labu waretu twai-koni aifwest us Wilktorijas esaru. Schis wifas pasaules leelakais esars, kas preez'reis leelaks par wifu Baltiju (Kursemi, Widsemi un Igauniju kopā), atronahs paschā Afrikas widū. Wissmann's nu fawu twai-koni kahdas tuhktosch' werstes grib pa fauf'semi tur aifwest, kas gan skan pa-wifam netizami, bet tomeahr laikam tiks isdarits. Zelu Afrikā naw, turpretim tur ir leeli tuffneschi, purwi un kalni. Sirgu un kamelu tur ari naw. Wiffs darbs tur japadara ar zilwelku spehku ween. Augis ir tà buhwets, ka to war daudi maſds gabalinās isahrdit, kas tilk weegli, ka tos pa weenam weens zilwels war aifnest projam. To-mehr Wissmann's schos gabalus nelsks wis nest neschus, ka to Afrikā mehds darit, bet ko zitu ir isgudrojis. Proti winsch 1000 pehdu garu dselszczu nem lihdsā, un ar scho 1000 pehdu garo zelu tas nobraukš minetahs 1000 werstes schahdā wihiē: Blahnas un weeglas dselsu fledes, ilks garumā, zaur dselsu schlehrfslangu ir tà faweenotas, ka weens wihrs tahs weegli war uszelt un kahdu gabalinu paneit; jo faweenotais pahris neswer wairak par 70 mahrzinahm. Ais dselszczu rateem eet strahdneeki, kas, tikklihds kā rati pahrgahjuschi, isahkē fledes un ar tahm steidsahs us preekschu, rateem garum, un tahs ee-ahkē atkal tanis fledes, pahr kurahm rati wehl now gahjuschi; 10 meh-neschu laikā Wissmann's zere fawu mehrki fasneegt. Kad winam tas isdosees, tad minetā Afrikas eekschjuhrā jo ahtri usplauks warena tirgo-schanahs; jo Wilktorijas esara malā atronahs loti augligas, beesi ap-dūhwotas semes.

No eeksfchsemehm.

No Pehterburas. Pehterbura tagad jo leela kustehanahs un sposchas deenas. Tur schim brihscham usturahs Greekijas Lehni-nene, Serbijas Lehniisch un Frantschu kara fugu wirfneeki, kas wiſi kopā lepnās weesibās teek godati un usxemti. — Peterhofa Keisarenes Majestetes wahrda deena schogad tika noswineta tik sposchi, kā reti kad. Jo pee tahs peedalijahs Greekijas Lehniene un Serbijas Lehniisch; ari Frantschu admirals Scherwē ar 70 Frantschu wirfneekem tapa pagodinati ar eeluhgumeem. Scherwē pasneedsa Keisarenes Majestetei krahschnu puku pusčki. Svehktli tapa eewaditi zaur deewakalposchanu, vēz kuras gahja pee broksta. Pee tam Lehniisch Aleksanders weda Keisareni un Keisars Greekijas Lehniineni. Keisaru Majestetes, abi waldineku weesi un wairak Keisara nama lozeklu nofehdahs pee weena galda; pee otra galda, goda weetā, sehdeja Keisariskā Augstiba Leelfirstene Aleksandra Georgijewna, pa labo roku winai Frantschu fuhtnis Labule un pa kreiso roku Serbu waldonis Ristitschs. Pee treschā galda sehdeja ahrleetu ministeris Giers, Serbu ministeru preelschneeks Paschitschs un Frantschu wirfneeki. Bes tam pee mee-lasta peedalijahs wiſi ziti ministeri un Frantschu, Dahau, Serbu un Greeku fuhtneegibu lozekli. Wakarā tapa naturets ministeru meelastis, pee kura peedalijahs 200 zilweku. — 23. Julijā Frantschu esfadre nobrauza us Bjerkou.

Pahr noseedfigo nibrukumu Keisariskai Augstibai Leelirstam
Tronamantineekam, kas 29. Aprili notila Japānā, Otsu pilfehtā,
„Waldibas Wehstnesi” lafamas schahdas sīhkalas ofizialas finas, ku-
ras schē pafneedsam pehz Rihgas deenas awischu tulkojuma: 27. Ap-
rili (9. Maijā) Keisariska Augstiba Besarewitschs fregatē nobrauza
Kobē, kur Winu swinigi fanehma. No turenēs Keisariska Augstiba
wakarā pa dselsszelu ekstrā-brauzeenā brauza us Riotu, Japānas wezo
galwas pilfehtu. Zelā, kura braukums aisehema $2\frac{1}{4}$ stundas, pilfehtu
un sahdschu eedsihwotaji, kā ari lauku un pilfehtu skolu skoleni, kuri
gar dselsszelu bija nostahjuschees, garam skreijoscho brauzeenu apfwei-
zinaja ar gawiles fanzeeneem un dseefmahm, kurdā Kreewijas Trona-
mantineekam wehleja labklahjibu. Riotā Keisarisko Augstibu jaunas
owazijas fagaibija. 200 tuhkti. leels eedsihwotaju pulks god dewigi
klanijahs Besarewitscha preeskchā, kad Winsch dšchinrikischā (masā, no

veena wihra wilktā ekipaschā) apbraukaja pilsehtu, kura ar Kreewijas, Greekijas un Japanas walstis-krahsu plihwureem, goda-wahrteem, puhlem un raibahm laternehm bija isgrennota. Kad Keisariskā Augstiba nahkoſchā deenā, no leela lauschu vulka pawadits, bija apskatijis pilsehtas eewehtrojamahs weetas, Winsch Keisarislahs vils preeſchā us militarlaukuma peenehma pilsehtas waldes lozektus, kuri Winam zaur gubernatoru (kursch ir ari pilsehtas preeſchneeks) paſneeda adresi. Us pilsehtas waldes svezinajumu Zesarewitschs atbildeja ar ihſu pateizibas runu. — 29. Aprili Keisariskā Augstiba, printſchu, Kreewijas suhtnu un weetejā gubernatora pawadibā, rokas kareeti isbrauza us tuwejo Oſtu pilsehtu, pee Biwas esara. Gar wiſu zelu bija polizisti nostahditi, un pee Oſtu pilsehtas diwi bataloni kahjneku. Pabraukajuschees masā twaikloniti pa Biwas esaru, wiſi dewahs gubernatora namā, kur eetereja asaidu. Pulksten 1ā un 20 min. Keisariskā Augstiba no gubernatora nama dewahs pa tahm paſchahm eelahm atpakal us Riotu. Dschinrikischi brauza fchahdā kahrtā: papreeſchhu weetejais polizmeisteris, pehz tam weens no Japanas zeremonijmeistereem, un aſ teem, folus 30—40 nopalat, Tronamantineeks, kura kareeti wilka weens wedejš un diwi stuhma. Pehz Wina nahza Greekijas prinziſ Georgis, tad Japanas prinziſ Arifugawa un pehdigi Keisara leibgehgeris, kam bija pawehlets, pastahwigi buht pee Tronamantineeka. Pehz ſchein brauza wehl personas no Kreewijas no Japanas pawadoneem. Cela bija ſchaura, kahdus 8 folus plata, un brauzeens, fastahwoschis iſ 50 dſchinrikischiem, gahja rikſcheem, ſtarp diwahm rindahm poliziftu, kas gar abahm puſehm pa wiſu zelu bija nostahditi, 8—10 folus weens no otra. — Laundaris Sanjo Thuda bija Japanas augsta Weesa apfargataju pulkā. Winsch jau no rihta ſtahweja tajā paſchā weetā; bet winsch meerigi kahwa Augstibai braukt garam, nelikdams ſawu noſeedſigō nodomu manit. Winam bija ſinams, ka Keisariskā Augstiba wehl reis brauks pa to paſchu zelu. Tajā azumirkli, kad Zesarewitscha dſchinrikischi brauza garam, winsch iſſtrehja iſ poliziftu rindas, iſrahwa ſobinu iſ makſim un, to ar abahm rokahm turedams, no labahs puſes zirta Keisariskai Augstibai par galwu. Zesarewitschs pagreesahs us labo puſi un, pamanidams, ka Laundaris taſijahs otru reiſi zirſt, pa kreijo puſi iſleħza iſ ekipaschā, kamehr ekipaschās wilzejs ar retu duhſchibu nometahs pee ſlepławas kahjahm un, taħs fagrahbdamas, noſeedneeku nogahsa gar ſemi. Greekijas printſchu Georga ekipaschās wilzejs kahds traħs funis eefſtrehjiſ wina pagalmā un farehjiſ wina diwus koſchus ahpschu funus un tad aiffſtrehjiſ projam, kaiminōs wehl farehdams wairak funu. Gareetee ahpschu funi pehz tam tapuſchi uſmanigi eewehroti, un tee tſchetrās deenās palikuſchi pilnigi ſchirgti un nepahrwehrtuſchees, — bet tad wini tapuſchi klufaki un chduſchi mas. Seſtahs deenās riħta wini pa kahdu zaurumu eelihduſchi ſem werandas fundamento un waits nenahkuſchi aħrā. Pa tam kahds meſchafargi bija aibrauziſ pee kahda ihſti atstatu dſihwojoſchā paſiħtama, lai at-weiſtu sahles, ar krahm, kā winsch teižiſ, trałos funus bei ſchaubischa-nahs iſahrſteſhot. Ap pusdeemas laiku meſchafargi ar ſahlehm paħbraužiſ. Bet kā funus iſ werandas apakſchās iſdabut, kad tee faulkħanās un labinaſħanās neklauſiſchī? Bezigà kahlscha, kura abus funus ſot iſhlejjiſi, iſſazijiſi, ka wina liħdiſhot ſem werandas un iſneſiſhot furus, lai tikai pamata muhri attaħto zaurumu iſpleħſhot leelaku. Un kahlscha, kaut gan winai tas tapis leegts, ſcho nodomu teescham iſdarijiſi. Wina diwus paħruſ wilnainu zimdu uſmaukuſi rokās, paħħduſi ſem werandas un iſneſiſi ſawu miħlukus aħrā, un tad teem abeem minetahs sahles tapuſchās eedotas. Pehz trim stun-dahm abi funi bijuſchi tilk pat ſchirgti, kā agrak; wini chduſchi labi un iſturejuſchees tā, it kā nekad nebuhtu bijuſchi ſlimi. Abdoſ at-gadijuṁoſ leetataħs sahles bijuſchās: medus, weenliħdfigā wairumā ſamihzits ar fashkaiditeem Maija taħrpineem, jeb pareiſaki: kukai-neem (Melve-proscarabiūs). — Keiſchu ſemneeki ſħoſ ūlkainus pa-waħra, tajā laikā, kad mahtite deħi olinas, falafot, un iſ teem pa-gatawojot minetahs sahles, kuras, zeefħoſ podoſ paglabatas, wairak godu efot derigas; bet, ſwaigas buhdamas, taħs jo wairak iſrahdot ſawu ſpehku. Kahds kaiminu funis, kuru tas pats trałois funis farehjiſ, bet kura m minetahs sahles netapuſchās eedotas, tapis pilnigi traħs, un to waijadsejjs noschaut. — Mineto raibo Maija ūlkaini, melnā un wijsalet krahſā, pa-waħra ſebechi redſot. Tas, kad to nemot rokā, iſ kahju lozelleem un ari iſ ſawa kermena pakalejahs daħas iſlaħħot eedseltenu, lipigu ſħekidrumu, kursch, kad to tuħlit nenoſlauka, padarot aħħa fuhrſtejmu un radot pat tſħulgas. Ūlkainiſ peederot pee taħs paſchā ūlkainu fugas, pee kuras peeder ta dehwetā „Spah-neeschu muſčha“ (Lyta vesicatoria jeb Cantharis vesicatoria), iſ kuras pagatawo plahlsteri un tintkuru, kuru ſpehku dasħadās ſlimi-bas Paſters un Kochs pehdejä laikā iſpehhiſchī.

Widfeme.

Majorōs, svehtdeen 21. Julijā, pulksten 20s pēhž pusdeenaš, 21 gadu vezais balbeeru sellis Michails Nikolajs, taisni pretim dſelſ- zela ſtonzijai, no laiwas eelehza Leelupē un noslihka. Winsch bija Rīhgā fawai ſeewai ifmuzis, panemdams lihdsa winas ſelta leetas, un tad tē juhrmalā jaunu ſeewu ifredſejees. Mahte un pirmā (ihiſtā) ſeewa, winu mekledamoš, minetā deenā bija to pahrtſteiguſčas pē otrahs ſeewas. Lai iſbehgtu nepatihkamahm farunahm, tas teizees eet lahdās darifchonāš, — bet aifgahjis uſ upi un noslihzinajees. — Lihki pēhž 2 ſtundahm iſwilka.

as, waj ari qis pab-

St. Kaisnawus. Kad zilwels un muleibus, waj ati dij pahrtatishchanabs nodara kahdu aplamibu, waj pat noseegumu, tad tahdam wehl ir peedodams; bet kad redsam, ka zilwels strahda darbus, kurös pat plehfigs mescha svehrs newar ar wiru mebritees, un kad to winsch turklaht wehl dora ar tahdu apfiku, it ka kad tam ta jau waijadsetubuht, tad us tahda godigs zilwels teesham newar noslatitees weenaldisgi, neparahdijis schim zilweku-nagainam svehram scha waj ta sawas nepatikschanas. — Scho rindian noluhks ir, nostahdit weenu tahdas fugas wihru ihsta gaismā, lai tad pasaule dsird un spreesch pahrt wiru. Notikums ir schahds: Kalsnawas St. frogā ir lopu kautawa eetaisita. Tas nu nebuhtu nekas sweschads, jo lopu kautawa ir eetaise ar labdrigu noluhku. Bet ka schajā St. frogā kautawā ar lopireem strahda, pahrt to te gribu kahdu wahrdū teikt. Wispirms bende (es turu par newaijadfigu, winam dot godigaku wahrdū) peerauj lopa galwu pee finamas weetas, un tad panem ihpaschi preeksch tam taisitu zirwi, kuram peete ir ta isgretta, ka galas kapajamajam ahmaram. Ar scho zirwi nu winsch nabaga lopiram fit par galwas kaufu, tomehr ne wis weenu waj diwas, bet reisas peezaš, ta ka galwas kauss teek sadragats drupas. Nu winsch lehnam eet pehz kaujamā duhischa. Duhzi nu winsch wehl ustrin, waj us galodas, waj us peedurknes, un tad sahl posistajam lopam nodihrat ahdu tai weetā, kurā grib ar duhzi durt. Kad tas ir padarits, tad tik wehl nabaga kustonis fajuht fawu schehlastibas duhreenu sidi. Bet ir tad wehl bende nelauj lopam meerigi nokultees, bet danzo ka traks tam pa wirsu, kamehr galu galā tak fawu upuri nobeids. — Spreed nu, mihlo lasitaj, waj schis zilwels naw svehram lihdfigs? Tahds teesham fawu kaujamo nokostu ar sobeem, ja wina sobi buhtu ween tik stipri.

No Lehdurgas. Scho apgabalu, kà „Balt. Wehstnesim“ teek rakstits, peemeklejusi tähda bishstama slimiba, proti osins sehrga. Wairak zilweli, gan pee-auguschi, gan behrni, fasirguschi. Leelaka dala jaur tuwejä ahrsta palihdsibu gan teek isahrsteti, bet ari nahwe jau prasiusi dasdhus ubueus. Uri traiki suni ir redseti.

Laudones basnīzā aizvinu svehtdeen jauns mahzitajs, Ilwota īgs, tījis eewēts no prahwesta Rāhlbrandta un diweem mahzitajiem, Marnīza un Miklawa īgeom.

No Wenderes, Behrnawas apgabalā, fino „Olewikam”, ka tur
ſcho wasar’ leela grahwja rafschana pabeigta, kas Alustes purwa nosu-
finaschanas noluþkā wairak werstu garumā ſen aifanguschahs Pernas
upes weetā tapis iſrakts. Grahwis ſawu uſdewumu pilnigi iſpildot:
fenakais kaijais, lihdsenais purws jau leelu gabalu eſot nosufis un fa-
kritis, bet lihds ar to ari pahrwehreez zelmainis un pakalnains. At-
segtee pakalni, zelmi, osola koka gabali un blukū laudſes (pee kureem
pat flaldamee wadschi atrasti) leezinajot, ka tur ſenatnē bijis meschs.
Purwā atrastee rokas dſirnu akmeni leekot noprast, ka tur ſenaki ari zil-
mari dſtumai ſti.

Weli dsihwojuschi.
Werowas apgabalâ, kâ Widsemes medizinalwalde „Wids. Gub. Awiš“ iſſino, Saarâ, Bez-Anzê un Röſe no 1. lihds 8. Julijam ar Sibirijas mehri ſaſlimuschi 8 ſirgi, 1 leellops un 2 zuhlaſ, un 4 fuſtoni ſchajâ fehrgâ krituschi.

No Tehrpatas. „Olewiks“ sino, ka wina redakcijā trihškah-jaina wista atnesta, kuru kahds Tehrpatas eedſhwotajs turenes pahrtikas tirgū no kahda lauzenecka novirzis, kuriſch vēbedeigis precezajeeš. Ka tabdu

